

8.11.2020

22. neděle v mezidobí

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a společenství Ducha svatého se všemi námi! Amen.

„Jako laň dychtí po bystré vodě, tak dychtí duše má po tobě, Bože! Po Bohu žízním, po živém Bohu!“ Ž 42,2-3a

Píseň: Ž 29 (podle nového evangelického zpěvníku - <https://evangelickyzpevnik.cz/wp-content/uploads/Žalm-029-Mocn%C3%AD-svĕta-sklonĕte-se-Moravetz-Tomeš.pdf>)

Modlitba: Pane, je toho tolik, co máme na srdci! Trápí nás bolest a utrpení tolika lidí na světě. Hluboká nejistota, co bude. A k tomu ta neschopnost držet při sobě, být ohleduplný, chápat druhé, spolupracovat. Pane, kde jsi? Co děláš? Jaké síly v tomhle světě rozhodují? A co máme dělat my? Pane, jsme vyděšení, dezorientovaní, prázdní... Kde máme brát víru? Pane, pomoz! Amen.

Čtení: Ž 115,1-9

Píseň 605 *My vyznáváme*

Text: L 20,20-26

Kázání: „Dejte císaři, co je císařovo! A co je Boží, odevzdejte Bohu.“ Jasná řeč. Snadná k zapamatování. Víme tedy, co máme dělat?

Dejte císaři, co je císařovo – tento biblický text připadl podle církevního čtení na neděli 8. listopadu před 400 lety. Jak zvláštní souhra okolností! Může to být náhoda? Přes noc ze soboty na zmíněnou neděli pochodovalo císařské vojsko od Rakovníka ku Praze. Brzy ráno se ocitlo pod Bílou horou. Možná by bylo rozumnější nechat vojáky odpočinout, promyslet taktiku, ale není tohle slovo přímo pokynem shůry? Dejte císaři, co je císařovo, říká Kristus sám. A bitva se překvapivě snadno vyvine v drtivé vítězství císařských.

Kdo by pochyboval o síle slova? O psychologických faktorech, jakými jsou sebevědomí, vůle po vítězství, přesvědčení o správnosti naší věci?

Je příznačné, že už nebylo třeba se zastavit u druhé části Ježíšova slova: „Odevzdejte Bohu, co je Boží.“ Není tady co řešit, když obojí vlastně splývá – císař je panovník z milosti Boží, jde o jeden nedílný nárok na poslušnost poddaných. Císař je v souladu s církví, která je hlasem Božím. Jak prosté!

Ve chvíli, kdy Ježíš pronáší svá slova, je však situace docela jiná. Císař je pohan. Co v takovou chvíli znamená: Odevzdejte tedy, co je císařovo, císaři, a co je Boží, Bohu? Myslí tím Ježíš, že se tyto dvě oblasti, říše světské moci a Boží království, nepotkávají? Že je možné být loajální v obou směrech? Jako v čase komunismu, kdy jsme – mnozí křesťané – byli ochotni právě s odvoláním na toto Ježíšovo slovo si poslušně plnit povinnosti vůči státu a zároveň číst bibli, modlit se a chodit do kostela? Poslouchali jsme kázání o pravdě, spravedlnosti a právu, o obětování pro druhé, a zároveň jsme chodili ke zmanipulovaným volbám, manifestovali loajalitu ke straně a vládě, která páchala zjevné bezpráví a nedbala na chudé.

Císař je pohan. Jenže nápis na denáru zní: božský Augustus. Je to jen slovo, anebo jsou za tím božské nároky? Totalitní?

A co máme odevzdávat Bohu? To, co zbude poté, co jsme odevzdali císaři vše, co chtěl?

Myslíme si, že nás tahle otázka dnes nemusí trápit, protože žijeme v sekulárním státě? Jenže mně připadá, že příběh o císařském denáru je škoda zúžit jen na vztah ke státní moci. Je příběhem o moci vůbec. O všem, co si na nás dělá nárok. Ježíšovo slovo nás obrací ke všem autoritám a mocnostem, které si na nás dělají nárok. Jaké loajality se od nás očekávají? Do jaké hierarchie si je porovnáme?

Je to jen náhoda, jen ilustrace, že v hovoru o císařské dani je středem pozornosti stříbrný denár? Není císař závislý na financích? Nepotřebuje až zoufale pro výkon své moci úspěšný výběr daní? Císaře nemáme, ale síla a moc peněz je tu s námi stále...

Odevzdejte tedy, co je císařovo, císaři, a co je Boží, Bohu! Odpověděl Ježíš na otázku, kterou dostal? Víme už, co máme dělat?

Ti, co se považovali za spravedlivé, to znamená v biblické řeči za Bohu oddané a Boha poslušné, tu stojí v ruce s penízem, který vytáhli ze svých kapes. Je na něm obraz císaře, který se prohlašuje za boha. Jenže jejich (náš) Bůh Hospodin učinil člověka k obrazu svému. Co tedy odevzdáme Bohu? Sebe samé. Co to znamená? Nemáme odevzdat císaři až to, co zbude poté, co odevzdáme Bohu, co od nás očekává? Poslušnost komu má přednost?

Jsme stvořeni k obrazu Božímu. Jací tedy máme být? Co zobrazovat? Podle jaké předlohy? Jakého Boha jsme obrazem?

A tak v tomto sporu nejde o vztah ke státní moci, ale o vztah k Bohu. Účastníci sporu přitom sami na sobě zjevují, jakého Boha zrcadlí, o jaké předloze svědčí, komu věří. Ti, co se považovali za spravedlivé, to znamená v biblické řeči za Bohu oddané a Boha poslušné, tu stojí s penízem v ruce. Usilují svého bratra nachytat, ochotni ho udat a předat pohanské moci k potrestání. Poslouchají své velekněze, kteří je k tomu navedli. Je tragické, když náboženské autority opírají svou autoritu o obraz nepravého Boha. Deformovaný, pokřivený obraz, který má sloužit nízkým zájmům. O mnoho let později podobně pokřivený Boží obraz dává církvi na straně císaře do služeb jeho mocenských zájmů, ale druhá strana, stavovská na tom není o mnoho lépe. Od pokřivení obrazu Božího nás neochrání vyčištění chrámu od obrazů. Kalvín správně říká, že lidské srdce je továrnou na falešné bohy.

Jakého Boha jsme obrazem? Co máme odevzdávat? Věříme v Boha zjeveného, zobrazeného v Ježíši Kristu. Problém je, když církev, která Kristův obraz opatruje a předává, pro své či cizí zájmy ten obraz křiví a svůj nárok na loajalitu kryje údajným nárokem Božím. Co si s tím počít? - - Po Bohu žízním, po živém Bohu, volá žalmista! Věřím, že živý Bůh nedovolí, aby umřela touha duše po pravdě. Kristův obraz, Kristův příběh má v sobě sílu svému pokřivení vzdorovat. Příběh ve znamení kříže jakožto symbolu oběti, nikoli meče, ten příběh se vždy nanovo vynořuje z nánosů falešných interpretací. Příběh zastávce chudých a bezbranných, spasitele hříšných je nadějí a budoucností. Ten příběh zrcadlit, jemu být obrazem, jemu se odevzdávat, je naším posláním. Amen.

Píseň 645 Ačkoli podstatou rovný byl Bohu

Milí přátelé, sestry a bratři, na tomto místě by měla dnes být večeře Páně. Stůl prostřený samotným Kristem jako naším hostitelem. Přijímali bychom v kruhu, ve společenství chléb a víno, darovanou posilu Boží blízkosti, odpuštění a Ducha lásky. Svátost večeře Páně nám velice chybí. Věřím však, že co nám není možné, je možné Kristu. Nemůžeme-li se sejít tady, může on přicházet mezi nás. Do našich domovů. Není k tomu třeba žádný zvláštní rituál. Ani svátostné nádoby a živly chleba a vína. Jen docela prostě – až si jako rodina (anebo osamělý jedinec) sednete dnes večer ke stolu, abyste pojedli, připomeňte si Krista. Ať budete jíst cokoli, přijímejte to jako dar. Přijměte odpuštění a Ducha svatého. Pán s vámi, amen.

Ohlášky

Dnes odpoledne na Bílé hoře se koná ekumenické shromáždění, kázat bude předseda Ekumenické rady církví a synodní senior ČCE Daniel Ženatý. Přenos setkání začíná ve 14:30 na TV Noe.

V týdnu budeme pokračovat v setkáních online: úterý mládež, středa děti, čtvrtek konfirmační příprava a biblická hodina. Ve středu bude porada sborové diakonie a v pátek setkání bývalých sdruženců.

Dnešní sbírka je věnována na potřeby sboru.

Staršovstvo na své schůzi 4. listopadu přijalo následující usnesení: Staršovstvo zahajuje proces hledání nového faráře; bude v diskusi na staršovstvu a ve sboru hledat odpověď na otázku, jakou budoucnost sboru si představujeme a jakého faráře hledáme.

Děkuji dnešnímu týmu spolupracovníků – Tomášovi, Jirkovi, Pavlovi, Pavle, Daniele.

Píseň (Svítá) 37 *Čest dej*

Přímělná modlitba: Za umírající, za zdravotníky, za společenství rozdělená protichůdnými zájmy, za takto rozdělené rodiny, sbory, státy... Otče náš

Poslání: Ř 13,8-12

Požehnání

Píseň 671 *Dej mi, Pane, bdělé srdce*